

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812211259
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8812211259.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu V., s.r.o., V. XX, O., IČO XX XXX XXX, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanej W. Y. - Q. W. SR, G. K. XX, O., v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6C/350/2012-83 zo dňa 11.9.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, zamietol návrh na prerušenie konania a náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil:

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú žalovaná nereagovala pozitívne. Z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli doručené dňa 23.4.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.09.2012 t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatie žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže s poškodený domáhať nároku na súdu. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania žaloby na súd síce 6 mesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval až po uplynutí 6 mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti, preto súd žalobu nepovažoval za predčasne podanú.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej

moci kumulatívne splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca však v konaní nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup OS Vranov nad Topľou v tom, že rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene v konaní vedenom pod sp.zn. 11Er 813/2010.

Aj keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prietáhov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prietahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch žalobcu je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutú majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a podobne. Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu.

Žalobca ďalej namietal nesprávny úradný postup exekučného súdu z dôvodu, že tento nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie postupom, v ktorom by správne interpretoval a aplikoval ustanovenie § 44 ods.2 zákona č.233/1995 Z.z.. V tejto súvislosti dospel súd k záveru, že čo sa týka tvrdeného nesprávneho úradného postupu zamietnutím vydania poverenia na vykonanie exekúcie, nemohlo sa jednať o nesprávny úradný postup, ale len o nezákonné rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 6 ods. 4 zákona 514/2003 Z. z., ktorého výsledkom bola podľa názoru žalobcu prekážka veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. K tomu by chcel súd uviesť, že za nesprávny úradný postup nemožno považovať taký postup, ktorý našiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Podľa názoru súdu takéto rozhodnutie, ktorým bolo odmietnuté vydanie poverenia na vykonanie exekúcie exekútorovi, nebolo ani nesprávnym úradným postupom v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ani sa nejednalo o nezákonné rozhodnutie, ktorým by orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc v zmysle § 6 ods. 4 zákona 514/2003 Z. z. Dôvodom pre odmietnutie vydania poverenia v predmetnom exekučnom konaní, bola totiž nezákonnosť exekučného titulu -rozhodcovského rozsudku z dôvodu neprijateľnej rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu. Skúmaním rozhodcovskej doložky exekučný súd nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako je uvedené napr. v rozhodnutí NS SR sp. zn. ICdo/144/2012. V tomto rozhodnutí NS SR je uvedené, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu a to v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, pričom tak môže urobiť na návrh účastníka konania ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku). Je v kompetencii exekučného súdu skúmať tak formálnu ako aj materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu. Súd tak na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie už prvého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu a to existenciu nesprávneho úradného postupu, resp. nezákonného rozhodnutia.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, že pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v konaní proti dlžníkovi, je pre prípad, že by existovala možnosť vzniku škody, možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný žalobca preukázať. Žalobca však v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody. Súd mal zároveň za to, že uznesenie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti oprávneným zvoleného súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie obdobne ako uznesenie okresného súdu o zastavení exekučného konania prelomí materiálnu právoplatnosť rozhodcovského rozsudku, pričom zároveň zaniká prekážka rozsúdenej veci. Nadobudnutím právoplatnosti napadnutého uznesenia pre oprávneného odpadá prekážka *res iudicatae* na uplatnenie jeho práva na súde. Súd sa preto nestotožnil s tvrdeniami žalobcu o tom, že v dôsledku postupu exekučného súdu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku došlo k vytvoreniu stavu zakladajúceho reálnu nevyožiteľnosť istiny a mal za to, že žalobcovi nemohla vzniknúť majetková škoda vo výške náhrady istiny s príslušenstvom, keďže táto mohla byť opätovne priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo žalobcu. Žalobca však toto dôkazné bremeno neunesol (nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz) a nepreukázal ani splnenie druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu v časti vzniku majetkovej ujmy.

Súd sa síce oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014, ktorý žalobca založil do registra Spr. tunajšieho súdu. Ako však vyplýva z tohto posudku, v tomto bola vypočítaná priemerná výška škody (teda priemerovali sa náklady na počet posudzovaných konaní, čiže z výsledku znaleckého posúdenia je možné vyvodiť, že v každom posudzovanom exekučnom konaní došlo k rovnakým úkonom), a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde navrhovateľ ako oprávnený žiadal o zmenu exekútora. Súdnym znalec pritom všetky náklady nad určitý priemer vypočítaný z predchádzajúceho obdobia pripísal skutočnosti, že tieto náklady vznikli v súvislosti s omeškaním súdov s rozhodnutím v tej ktorej exekučnej veci.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nieje dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nieje možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty, resp. vydanie nezákonného rozhodnutia exekučným súdom automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, resp. nezákonného rozhodnutia, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Žalobcom požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená nijakými reálnymi skutočnosťami, či odôvodnenými výpočtami. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením. V predmetnom konaní však nedošlo k žiadnemu porušeniu práv žalobcu, preto mu ani nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca zároveň nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí ak je iba sprostredkovaný.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIUS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesné zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 EP.

Taktiež Krajský súd v Prešove v konaní ICo/121/2014 poukázal v odôvodnení rozsudku na to, že pri rozhodovaní o nárokoch uplatnených žalobcom v tomto konaní je potrebné vychádzať aj zjudikatúry Ústavného súdu SR, pričom je potrebné použiť závery tohto ústavného orgánu aplikované v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy z 16.4.2012,

ktorá bola predložená 4.5.2012 a uznesením z 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ / žalobca/ podával žiadosti o udelenia poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Žalobca skutočne podával v danom období viacero exekučných návrhov, ktoré následne boli postupované súdu v podobe návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a po udelení takéhoto poverenia nasledovali ďalšie procesné návrhy napr. v podobe návrhu na zmenu exekútora. Teda platí, že žalobca musí vychádzať zdaných technických a administratívnych možností súdu, ktorý má spracovať hromadné žiadosti a musí počítať aj s určitým zdržaním.

Žalobca teda v konaní nepreukázal nielen vznik majetkovej škody, ako ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, nepreukázal ani len to, že zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup, nepreukázal taktiež ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadne žalobcovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmom, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o návrh žalobcu na prerušenie konania, tento bol súdu doručený dňa 19.12.2014 a týmto žalobca navrhol predmetné konanie prerušiť s odôvodnením, že pred Okresným súdom v Prešove pod sp. zn. 7C/6/2010 prebieha konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa podľa žalobného návrhu dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Podľa tvrdenia žalobcu v uvedenom konaní uznesením zo dňa 7.10.2013 Okresný súd Prešov v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť žalovaná v 1. rade - Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a to:

môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia, vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť

táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkone rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia ?

V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu ?

Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škody, za ktorú má zodpovedať členský štát, možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?

Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?

Podľa tvrdenia navrhovateľa zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok, má pre ďalší priebeh a rozhodnutie v tomto konaní zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie poďnet.

Súd mal preukázané, že Okresným súdom Prešov bolo znesením č.k. 7C/6/2010-269 zo dňa 7.10.2013 prerušené konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie z dôvodu, že žalovaná v 1. rade navrhla položiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, ktorých posúdenie má dôležitý význam pre rozhodnutie v predmetnej veci.

Súd mal zároveň preukázané /na základe mailovej komunikácie s Krajským súdom v Prešove/, že následne prejudiciálne otázky predložené neboli. Z dôvodu podaného odvolania proti uzneseniu o prerušení konania bol spis predložený Krajskému súdu v Prešove, ktorý uznesením č.k. 12CoI/27/2013 zo dňa 22.12.2014 rozhodol tak, že ruší uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Z uvedeného teda vyplýva, že konanie vo veci 7C/6/2010 nebolo právoplatne prerušené a teda odpadol dôvod na ktorý poukazuje žalobca v návrhu na prerušenie konania v tejto predmetnej veci /6C/17/2014.

Keďže zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, aby súd nemohol v rozhodnutí vo veci samej zároveň rozhodnúť aj o návrhu na prerušenie konania, resp. ak rozhodne o návrhu na prerušenie konania je povinný do právoplatnosti rozhodnutia o prerušení konania vyčkat' s rozhodnutím vo veci samej, súd spolu s rozhodnutím vo veci samej zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania.

Súd má za to, že takýto postup je právom dovolený, nedôjde k poškodeniu práv účastníkov konania, nakoľko tak ako je hore uvedené, uznesenie o prerušení konania vo veci 7C/6/2010 bolo Krajským súdom v Prešove zrušené. Iným procesným postupom súdu by došlo k porušeniu práv účastníkov konania na prejednanie vecí bez zbytočných prieťahov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle, ktorého účastník ktorý má úspech vo veci má právo na náhradu trov konania, žalovaná si náhradu trov konania uplatnila avšak ich nevyčíslila z obsahu spisu nevyplýva aby jej nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Vo svojom odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci inšpiráciou novej právnej úpravy a to konkrétne § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá ale bola v čase, kedy si žalobca uplatňuje náhradu škody ešte nebola súčasťou právnej úpravy. Tu poukázal aj na čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, kde sudcovia pri výkone svojej funkcie sú nezávislí a pri rozhodovaní viazaní Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou a zákonom. Vzhľadom k tomu, že toto ustanovenie v čase, za ktorý uplatnil náhradu škody žalobca, ešte v platnom právnom režime nebolo obsiahnuté, nemožno použiť princíp priamej retroaktivity. Tiež súd prvého stupňa nevysvetlil prečo zastáva ten názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty vzhľadom k tomu, že takýto stav existuje u účastníka konania vždy až do konečného rozhodnutia vo veci. Pokiaľ ide o dĺžku a lehotu súdom prekročenú v rámci procesného úkonu, od ktorého náhradu

škody a náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatnil, treba brať do úvahy rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, kde doslova súd uvádza, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám čl. 6 ods. 1 zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote, pričom opakovane Štrasburský súd uviedol, že mimosúdne faktory ako je nárast ekonomickej trestnej činnosti alebo rozsah nevybavenej súdnej agendy nie sú argumenty, ktoré by bolo možné akceptovať. Na základe uvedeného žiadal, aby bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu, aj keď nie je možné súhlasiť so všetkými právnymi závermi uvedenými súdom prvého stupňa v odôvodnení jeho rozhodnutia, čo však nič nemení na vecnej správnosti takéhoto rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať

len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o znení a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Z obsahu spisu je zrejme, že konanie pred Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. 11Er 813/2010 začalo na základe žiadosti o udelenie poverenia dňa 7.10.2010. Uznesením z 1.12.2010 exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol (právoplatnosť uznesenia o zamietnutí udelenia poverenia nadobudlo 19.1.2011).

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. len tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prieťahov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúmvaných exekučných konaniach uvedených v žalobách a v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prieťahy v konaní konštatoval.

Je potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, že sa riadi priamo aplikáciou § 9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., ale okolnosti špecifikované v tomto zákonom ustanovení v novelizovanom znení uvádza len ako príklad pre rozhodnutie o uplatňovanom nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene exekútora.

Je potrebné však brať do úvahy, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať viaceré procesné úkony, ktoré súvisia s rozhodovaním o zmene exekútora (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o doterajších trovách exekúcie) a je potrebné súhlasiť s názorom, že za týchto okolností nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prieťahy v konaní a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu, pretože vyššie uvedené sprievodné procesné úkony je potrebné vykonať a na ich základe rozhodnúť o zmene exekútora.

Taktiež je potrebné súhlasiť so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody a v tejto súvislosti sú jeho námietky uvedené v odvolaní, týkajúce sa možného zabezpečenia znaleckého posudku právne irelevantné, pokiaľ takýto dôkaz nepredložil v konaní.

Taktiež je potrebné súhlasiť s tým, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Taktiež je správny názor súdu prvého stupňa, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetných exekučných veciach (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že keďže žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.